

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Наукове товариство студентів, аспірантів,
докторантів і молодих вчених СумДУ

ПЕРШИЙ КРОК У НАУКУ

Матеріали
VIII студентської конференції
(Суми, 11 грудня 2016 року)

Суми
Сумський державний університет
2016

ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ РЕЧЕЙ, ЯКІ ОБМЕЖЕНІ В ЦИВІЛЬНОМУ ОБОРОТІ.

Базурина Т. І., *студент*; ННІ права СумДУ, гр. П-51а

Сьогодні актуальним є питання щодо правового регулювання речей, які обмежені в цивільному обороті. Суспільство весь час розвивається, внаслідок чого з'являються нові речі, що стають об'єктами цивільного права та активно використовуються в нашому житті. Основна проблема постає в регулюванні оборотоздатності таких речей як об'єктів цивільного права, а також виконання дій та укладання угод з приводу передачі цих об'єктів у цивільно-правових відносинах.

У статті 178 Цивільного кодексу вказується основний поділ об'єктів цивільного права. Вони поділяються на об'єкти, що перебувають у вільному обороті, об'єкти, що вилучені з цивільного обороту, а також об'єкти, оборотоздатність яких обмежена. Перелік об'єктів вилучених із цивільного обороту та оборотоздатність яких обмежена має бути прямо встановлений в законі.

Вилучення речей з загального цивільного обороту означає, що ці речі можуть належати лише окремим суб'єктам цивільного права і не мають права виступати предметами цивільних правовідносин. Загалом такі речі знаходяться у виключній публічній власності, тобто власності держави.

Постанова Верховної Ради України «Про право власності на окремі види майна» містить перелік речей, які не можуть бути власністю громадян, юридичних осіб, різноманітних організацій та інших держав. До нього входять: зброя, боєприпаси, наркотичні та психотропні лікарські засоби, бойові отруйні речовини тощо. Цей перелік включає речі, що визначені загальними ознаками, тому виникають проблеми з приводу оборотоздатності певних об'єктів цивільного права.

Існує ряд речей, на які право власності громадянами набувається за спеціальним порядком. У Постанові Верховної Ради України «Про право власності на окремі види майна» вказано, що тільки з придбанням відповідного дозволу, громадяни можуть отримати право власності на окремі види зброї (інші види повністю виключені з

цивільного обороту), на пам'ятки історії та культури та на радіоактивні речовини.

Важливо звернути нашу увагу на регулювання обігу наркотичних та психотропних речовин, їх аналогів та прекурсорів. Майже 90 нормативно - правових актів різних за юридичною силою регулюють це питання. Основним з них є Закон України «Про обіг в Україні наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів», Закон України «Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживанню ними», постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів», затверджений наказом Міністерства охорони здоров'я України Порядок обігу наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів в державних і комунальних закладах охорони здоров'я України тощо.

Чимале коло речей, які за наявності спеціального дозволу, можуть вільно використовуватися. Такі дозволи існують у вигляді ліцензії, свідоцтва про державну реєстрацію, квоти.

Виходячи з вище наведеного та опрацьованого матеріалу ми дійшли даних висновків:

- Існує проблема відмежування поняття вилучених об'єктів та заборонених об'єктів. Необхідно закріпити єдиний термін, котрий би регулював дані відносини;
- Відсутній чіткий перелік об'єктів, які вилучені з цивільного обороту, та навіть велика кількість актів не дозволяють його сформулювати;
- В зв'язку з науково-технічним прогресом та розвитком мережі Інтернет з'являються нові об'єкти, котрі потребують особливого регулювання;
- Потрібно врегулювати відповідальність за порушення використання речей, котрі вилучені з цивільного обороту. В результаті проблемного становища на Сході країні дуже часто відбувається придбання військового обладнання та медичних речовин поза межами правового регулювання.

Керівник: Івашова І.П., кандидат юридичних наук, доцент кафедри
цивільно-правових дисциплін та фінансового права.